

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

13. února 2025*

„Řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v občanských a obchodních věcech – Příslušnost a uznávání a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech – Nařízení (EU) č. 1215/2012 – Zvláštní příslušnost – Článek 8 bod 1 – Více žalovaných – Právní nároky spojené ‚tak úzce‘, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně – Článek 102 SFEU – Pojem ‚podnik‘ – Mateřská společnost a dceřiná společnost – Protiprávní jednání, kterého se dopustila dceřiná společnost – Domněnka rozhodujícího vlivu vykonávaného mateřskou společností – Solidární odpovědnost – Rozhodnutí vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž – Žaloba na náhradu škody“

Ve věci C-393/23,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Nejvyšší soud Nizozemska) ze dne 23. června 2023, došlým Soudnímu dvoru dne 28. června 2023, v řízení

Athenian Brewery SA,

Heineken NV

proti

Macedonian Thrace Brewery SA,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení: I. Jarukaitis, předseda čtvrtého senátu vykonávající funkci předsedy pátého senátu, D. Gratsias (zpravodaj) a E. Regan, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

za soudní kancelář: A. Lamote, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. června 2024,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za Athenian Brewery SA a Heineken NV: R. Dufour a E. Pijnacker Hordijk, advocaten,

* Jednací jazyk: nizozemština.

- za Macedonian Thrace Brewery SA: A. J. M. J. de Moncuit de Boiscuillé, avocat, J. W. Fanoy, P. A. Fruytier, T. S. Hoyer a M. H. J. van Maanen, advocaten,
- za Evropskou komisi: S. Noë a W. Wils, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 26. září 2024,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 8 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Athenian Brewery SA (dále jen „AB“) a Heineken NV na jedné straně a Macedonian Thrace Brewery SA (dále jen „MTB“) na straně druhé ve věci žaloby znějící na založení solidární odpovědnosti společností AB a Heineken za náhradu škody, kterou společnost MTB utrpěla v důsledku porušení článku 102 SFEU a článku 2 Nomos 3959/2011 Prostasia tou eleutherou antagonismou (zákon 3959 o ochraně hospodářské soutěže) ze dne 20. dubna 2011 (FEK A' 93), jehož se dopustila společnost AB.

Právní rámec

Nařízení (ES) č. 1/2003

- 3 Článek 5 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205), nadepsaný „Pravomoci orgánů pro hospodářskou soutěž členských států“, v první větě stanoví:
„Orgány pro hospodářskou soutěž členských států mají pravomoc používat články [101] a [102 SFEU] v jednotlivých případech. [...]“
- 4 Článek 16 tohoto nařízení, nadepsaný „Jednotné uplatňování práva hospodářské soutěže Společenství“, v odstavci 1 stanoví:
„Pokud vnitrostátní soudy rozhodují o dohodách, rozhodnutích nebo jednáních podle článků [101] nebo [102 SFEU], které jsou již předmětem rozhodnutí [Evropské k]omise, nemohou rozhodnout v rozporu s rozhodnutím přijatým Komisí. Musí se rovněž vyvarovat rozhodnutí, která by byla v rozporu s rozhodnutím, které má Komise v úmyslu přijmout v řízení, jež zahájila. Za tímto účelem může vnitrostátní soud přezkoumat, zda je nezbytné, aby své řízení přerušil. Touto povinností nejsou dotčena práva a povinnosti podle článku [267 SFEU].“
- 5 Podle čl. 23 odst. 2 písm. a) uvedeného nařízení může Komise rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud se úmyslně nebo z nedbalosti dopouštějí jednání v rozporu s články 101 nebo 102 SFEU.

Nařízení č. 1215/2012

6 Body 15, 16 a 21 odůvodnění nařízení č. 1215/2012 uvádějí:

„(15) Pravidla pro určení příslušnosti by měla být vysoce předvídatelná a měla by vycházet ze zásady, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného. Příslušnost by měla být na tomto základě vždy určitelná, kromě několika přesně vymezených případů, kdy předmět sporu nebo smluvní volnost stran opravňuje k použití odlišného spojujícího prvku. Sídlo právnické osoby musí být v nařízení samostatně vymezeno tak, aby společná pravidla byla přehlednější a zamezilo se sporům o příslušnost.

(16) Kromě místa bydliště žalovaného by měla existovat i jiná kritéria pro určení příslušnosti, založená na úzké vazbě mezi soudem a podanou žalobou nebo usnadňující řádný výkon spravedlnosti. Existence této úzké vazby by měla posílit právní jistotu a předejít možnosti, aby žalovaný byl žalován v řízení před soudem členského státu, jehož příslušnost nemohl rozumně předpokládat. [...]

[...]

(21) V zájmu harmonického výkonu spravedlnosti je nezbytné minimalizovat možnost souběžných řízení a zajistit, aby v různých členských státech nebyla vydána vzájemně neslučitelná rozhodnutí. Měl by existovat jasný a účinný mechanismus pro řešení souběžně probíhajících řízení, a rovněž pro zamezení obtíží vyplývajících z rozdílů mezi jednotlivými členskými státy, pokud jde o stanovení doby, kdy se věc považuje za projednanou. Pro účely tohoto nařízení by měla být tato doba stanovena samostatně.“

7 Článek 4 odst. 1 tohoto nařízení, který se nachází v kapitole II oddílu 1 tohoto nařízení, nadepsaném „Obecná ustanovení“, zní takto:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště v některém členském státě, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.“

8 Článek 5 odst. 1 uvedeného nařízení, který se nachází v témže oddíle, stanoví:

„Osoby, které mají bydliště v některém členském státě, mohou být u soudů jiného členského státu žalovány pouze na základě pravidel stanovených v oddílech 2 až 7 této kapitoly.“

9 Článek 8 bod 1 téhož nařízení, který se nachází v kapitole II oddílu 2 tohoto nařízení, nadepsaném „Zvláštní příslušnost“, stanoví:

„Osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být též žalována:

1) je-li žalováno více osob společně, u soudu místa, kde má bydliště některý ze žalovaných, za předpokladu, že právní nároky jsou spojeny tak úzce, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních;

[...]“

Směrnice 2014/104/EU

- 10 Článek 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU ze dne 26. listopadu 2014 o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži (Úř. věst. 2014, L 349, s. 1), nadepsaný „Účinek vnitrostátních rozhodnutí“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby porušení právních předpisů o hospodářské soutěži konstatované konečným rozhodnutím vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž nebo odvolacího soudu bylo považováno za nevyvratitelné pro účely žaloby o náhradu škody podané u jejich vnitrostátních soudů podle článku 101 nebo 102 [SFEU] nebo podle vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži.

2. Členské státy zajistí, aby konečné rozhodnutí uvedené v odstavci 1 a vydané v jiném členském státě mohlo být v souladu s vnitrostátním právem předloženo vnitrostátním soudům alespoň jako důkaz prima facie o tom, že došlo k porušení právních předpisů o hospodářské soutěži, a aby případně mohlo být toto rozhodnutí posouzeno společně s dalšími důkazy, které strany předloží.

3. Tímto článkem nejsou dotčena práva a povinnosti vnitrostátních soudů podle článku 267 [SFEU].“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 11 AB a MTB jsou pivovary se sídlem v Řecku, které působí na řeckém trhu s pivem. AB je součástí skupiny Heineken, jejíž mateřská společnost Heineken má sídlo v Amsterdamu (Nizozemsko). Společnost Heineken určuje strategii a cíle skupiny. Sama však v Řecku žádnou provozní činnost nevykonává. V období od září 1998 do 14. září 2014 společnost Heineken nepřímou vlastnila přibližně 98,8 % akcií společnosti AB.
- 12 Rozhodnutím ze dne 19. září 2014 Eptropi Antagonismou (Komise pro hospodářskou soutěž, Řecko) konstatovala, že společnost AB zneužila své dominantní postavení na řeckém trhu s pivem během období uvedeného v předchozím bodě a že je třeba toto chování kvalifikovat jako jediné a trvající porušení článku 102 SFEU a článku 2 zákona 3959 o ochraně hospodářské soutěže. Ačkoli společnost MTB požádala Komisi pro hospodářskou soutěž, aby do šetření zahrnula i společnost Heineken, tato Komise měla v tomto rozhodnutí mimo jiné za to, že nic neprokazuje přímou účast společnosti Heineken na zjištěných protiprávních jednáních a konkrétní okolnosti neumožňují předpokládat, že by společnost Heineken vykonávala rozhodující vliv na společnost AB. Tato Komise se v uvedeném rozhodnutí nevyjádřila k vyvratitelné domněnce, která je uznána judikaturou Soudního dvora a podle níž v konkrétním případě, kdy mateřská společnost přímo nebo nepřímou vlastní celý nebo téměř celý kapitál své dceřiné společnosti, která se dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, tato mateřská společnost skutečně vykonává rozhodující vliv na chování této dceřiné společnosti a může být shledána odpovědnou za protiprávní jednání stejně jako uvedená dceřiná společnost (dále jen „domněnka rozhodujícího vlivu a odpovědnosti mateřské společnosti“).
- 13 Společnost MTB podala k rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu, Nizozemsko) žalobu znějící na určení, že společnosti AB a Heineken jsou solidárně odpovědné za protiprávní jednání uvedené v předchozím bodě, a tudíž jsou společně a nerozdílně povinny nahradit celou škodu, která byla MTB v důsledku tohoto protiprávního jednání způsobena. Společnosti AB a Heineken

mimo jiné rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterodamu) navrhly, aby se prohlásil za nepřislušný k rozhodnutí o žalobě podané proti AB. Rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterodamu) prohlásil, že je příslušný k rozhodnutí o žalobách podaných proti společnosti Heineken na základě čl. 4 odst. 1 nařízení č. 1215/2012, jelikož sídlo této posledně uvedené společnosti se nachází v Amsterodamu. Naproti tomu vyhověl návrhu společností AB a Heineken na určení nepřislušnosti a rozhodl, že není příslušný ve vztahu ke společnosti AB, neboť žaloba podaná proti společnosti Heineken a žaloba podaná proti společnosti AB nejsou „tak úzce spojeny“ ve smyslu čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012, že by bylo účelné je projednat a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních.

- 14 Gerechtshof Amsterdam (Odvolací soud v Amsterodamu, Nizozemsko), k němuž bylo podáno odvolání, zrušil rozhodnutí rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterodamu), zamítl incidenční návrh společností AB a Heineken a vrátil věc posledně uvedenému soudu k novému projednání a rozhodnutí ve věci samé. Tento odvolací soud měl v podstatě za to, že se tyto společnosti nacházejí ve stejné skutkové situaci a nelze s dostatečnou jistotou vyloučit, že tvoří jeden a tentýž podnik.
- 15 Společnosti AB a Heineken podaly kasační opravný prostředek k Hoge Raad der Nederlanden (Nejvyšší soud Nizozemska), který je předkládajícím soudem.
- 16 Předkládající soud uvádí, že věc, která mu byla předložena, se liší od věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335), v němž Soudní dvůr mimo jiné rozhodl, že žaloby proti podnikům, které se na jediném a trvajícím porušení zákazu kartelových dohod stanoveném v unijním právu, jež bylo konstatováno rozhodnutím Komise, podílely ze zeměpisného a časového hlediska odlišným způsobem, jsou spojeny tak úzce, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně. V projednávaném případě však porušení pravidel hospodářské soutěže nebylo konstatováno rozhodnutím Komise, ale rozhodnutím vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž, tedy Komise pro hospodářskou soutěž. Podle předkládajícího soudu je dále nesporné, že společnost Heineken sama neuskutečnila žádné operace na řeckém trhu s pivem a žaloba, kterou proti ní podala společnost MTB, se zakládá pouze na rozhodujícím vlivu, který společnost Heineken údajně vykonávala na chování společnosti AB. V případě, kdy žalovaný stejně jako v projednávaném případě podloženě popírá, že takový vliv vykonával, vyvstává podle předkládajícího soudu otázka, zda je podle kritéria stanoveného Soudním dvorem v rozsudku ze dne 28. ledna 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37), a v rozsudku ze dne 16. června 2016, Universal Music International Holding (C-12/15, EU:C:2016:449), možné vycházet z domněnky rozhodujícího vlivu a odpovědnosti mateřské společnosti, takže soud, jemuž byla věc předložena, musí rozhodnout, že je příslušný k rozhodnutí ve věci, ledaže se dotyčné mateřské společnosti podaří bez provedení podrobného dokazování tuto domněnku vyvrátit.
- 17 Za těchto podmínek se Hoge Raad der Nederlanden (Nejvyšší soud Nizozemska) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující otázky:
  - „1) Musí soud v místě sídla mateřské společnosti v takové situaci, jako je situace ve věci v původním řízení, při posuzování své příslušnosti podle čl. 8 bodu 1 nařízení [č. 1215/2012] ve vztahu k dceřině společnosti usazené v jiném členském státě vycházet v rámci požadavku úzkého spojení stanoveného v tomto ustanovení z domněnky rozhodujícího vlivu mateřské společnosti na hospodářskou činnost dceřině společnost, která je uznávána v oblasti hmotného práva hospodářské soutěže a je předmětem sporu?

2) Je-li odpověď na první otázku kladná, jak je třeba v této souvislosti vykládat kritérium stanovené v rozsudku [ze dne 28. ledna 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37),] a rozsudku [ze dne 16. června 2016, Universal Music International Holding (C-12/15, EU:C:2016:449)]? Je-li rozhodující vliv mateřské společnosti na hospodářskou činnost dceřiné společnosti zpochybňován, je pro založení příslušnosti podle čl. 8 bodu 1 nařízení [č. 1215/2012] ve vztahu k této dceřiné společnosti dostačující, že nelze předem považovat za vyloučené, že takový rozhodující vliv existoval?“

K předběžným otázkám

- 18 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby v případě žalob znějících na to, aby byla mateřské společnosti a její dceřiné společnosti uložena povinnost společně a nerozdílně nahradit škodu vzniklou v důsledku toho, že se tato dceřiná společnost dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, vycházel soud v místě sídla mateřské společnosti, k němuž byly tyto žaloby podány, při určování své mezinárodní příslušnosti výlučně z domněnky, že pokud mateřská společnost vlastní přímo nebo nepřímo celý nebo téměř celý kapitál dceřiné společnosti, která se dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, vykonává nad touto dceřinou společností rozhodující vliv.
- 19 Článek 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 stanoví, že osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být žalována, je-li žalováno více osob společně, u soudu místa, kde má bydliště některý ze žalovaných, za předpokladu, že právní nároky jsou spojeny „tak úzce“, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních.
- 20 Cíl pravidla pro určení příslušnosti uvedeného v čl. 8 bodě 1 nařízení č. 1215/2012 odpovídá v souladu s body 16 a 21 odůvodnění tohoto nařízení úsilí usnadnit řádný výkon spravedlnosti, minimalizovat možnost souběžných řízení a zabránit tomu, aby byla v různých členských státech vydána vzájemně neslučitelná rozhodnutí (rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, bod 34 a citovaná judikatura).
- 21 Vzhledem k tomu, že se toto zvláštní pravidlo pro určení příslušnosti odchyluje od zásady, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného, zakotvené v článku 4 nařízení č. 1215/2012, je třeba jej vykládat striktně v tom smyslu, že nebude překročen rámec případů výslovně předvídaných v uvedeném nařízení (rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, bod 35 a citovaná judikatura).
- 22 Z toho plyne, že pro účely použití čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 je třeba ověřit, zda mezi jednotlivými žalobami podanými týměž žalobcem proti různým žalovaným existuje takový vztah souvislosti, že je účelné rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních. Aby bylo možné považovat rozhodnutí za vzájemně neslučitelná, nestačí, že existuje rozdíl v řešení sporu, ale je rovněž třeba, aby tento rozdíl vyvstal za téže skutkové a právní situace (rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, bod 20 a citovaná judikatura).
- 23 Soudní dvůr však rozhodl, že pravidlo stanovené v čl. 8 bodě 1 nařízení č. 1215/2012 nemůže být vykládáno v tom smyslu, že umožňuje žalobci podat žalobu proti několika žalovaným s jediným cílem vyjmout některého z těchto žalovaných z příslušnosti soudů státu, ve kterém má bydliště

nebo sídlo, a obejít tak pravidlo pro určení příslušnosti uvedené v tomto ustanovení tím, že uměle vytvoří nebo zachová podmínky pro použití uvedeného ustanovení (rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, bod 43 a citovaná judikatura).

- 24 Soudní dvůr rovněž konstatoval, že předpoklad, že žalobce podá žalobu proti několika žalovaným s jediným cílem vyjmout jednoho z nich z příslušnosti soudů státu, ve kterém má bydliště nebo sídlo, je vyloučen, když existuje úzká souvislost mezi žalobami podanými proti každému z žalovaných v okamžiku jejich podání, to znamená, když je účelné projednat je a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních (obdobně viz rozsudek ze dne 11. října 2007, Freeport, C-98/06, EU:C:2007:595, bod 54; rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, bod 28, a rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, bod 44 a citovaná judikatura). Soudní dvůr z toho dovodil, že v případě žalob, které jsou při podání úzce spojeny ve smyslu čl. 6 bodu 1 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42), který odpovídá čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012, může soud, u něhož bylo řízení zahájeno, případně obcházení pravidla pro určení příslušnosti uvedeného v tomto ustanovení konstatovat pouze při existenci průkazných indicií, které mu umožní dospět k závěru, že žalobce uměle vytvořil nebo zachoval podmínky pro použití uvedeného ustanovení (obdobně viz rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, bod 29).
- 25 Předkládajícímu soudu proto přísluší, aby posoudil existenci téže právní a skutkové situace s přihlédnutím ke všem relevantním skutečnostem věci, která mu byla předložena, pokud jde o žaloby podané proti různým žalovaným, a ujistil se, že cílem žalob podaných pouze proti jednomu ze spolužalovaných, jehož bydliště odůvodňuje příslušnost soudu, u něhož bylo zahájeno řízení, není uměle vyhovět podmínkám pro použití čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, body 42 a 45). Soudní dvůr může nicméně poskytnout předkládajícímu soudu prvky výkladu unijního práva, které jsou užitečné pro účely tohoto posouzení.
- 26 Z tohoto hlediska je třeba připomenout, že Soudní dvůr rozhodl, že podmínku existence téže skutkové a právní situace je třeba považovat za splněnou, pokud jsou proti několika podnikům, které se podílely na jediném a trvajícím porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže, jež bylo konstatováno rozhodnutím Komise, jakožto žalovaným podány žaloby založené na jejich účasti na tomto protiprávním jednání, a to navzdory tomu, že se žalované v původním řízení podílely na naplňování dotyčné kartelové dohody na různých místech a v různých obdobích (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, bod 21).
- 27 Jak v podstatě uvedla generální advokátka v bodě 40 svého stanoviska, stejný závěr platí i pro žaloby, které jsou založeny na účasti společnosti na porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže a jsou podány proti této společnosti i její mateřské společnosti, o kterých je tvrzeno, že společně tvoří jeden a tentýž podnik.
- 28 Podle ustálené judikatury totiž platí, že unijní právo hospodářské soutěže se vztahuje na činnosti podniků, takže jelikož má odpovědnost za škodu vyplývající z porušení unijních pravidel hospodářské soutěže osobní povahu, musí podnik, který tato pravidla porušil, odpovídat za škodu způsobenou jejich porušením (rozsudek ze dne 14. března 2019, Skanska Industrial Solutions a další, C-724/17, EU:C:2019:204, body 30 a 31 a citovaná judikatura).

- 29 Je-li tedy prokázáno, že společnost a její dceřiná společnost tvoří součást téže hospodářské jednotky, a tvoří tedy jediný podnik ve smyslu pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže, je samotná existence této hospodářské jednotky, která se dopustila protiprávního jednání, rozhodující pro určení odpovědnosti jedné nebo druhé společnosti tvořící podnik za protisoutěžní jednání tohoto podniku. Z tohoto důvodu pojem „podnik“ a potažmo pojem „hospodářská jednotka“ zakládají bez dalšího solidární odpovědnost mezi subjekty, které tvoří hospodářskou jednotku v okamžiku spáchání protiprávního jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, body 43 a 44).
- 30 V této souvislosti je třeba uvést, že skutečnost, že – stejně jako v projednávaném případě – solidární odpovědnost mateřské a dceřiné společnosti za porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže nebyla konstatována v konečném rozhodnutí Komise, nebrání použití čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 na takové žaloby.
- 31 Naopak, jak uvedla generální advokátka v bodě 56 svého stanoviska, právě v takovém případě existuje riziko, že budou vydána vzájemně neslučitelná rozhodnutí za téže skutkové a právní situace. Jak přitom vyplývá z bodu 21 odůvodnění nařízení č. 1215/2012, cílem ustanovení čl. 8 bod 1 tohoto nařízení je právě zabránit takovému riziku.
- 32 Konečná rozhodnutí Komise o porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže jsou totiž podle čl. 16 odst. 1 nařízení č. 1/2003 závazná pro všechny soudy členských států rozhodující o tomtéž protiprávním jednání. Naproti tomu je třeba uvést, že zatímco podle čl. 9 odst. 1 směrnice 2014/104 jsou členské státy povinny zajistit, aby jejich vnitrostátní soudy byly vázány pouze konečnými rozhodnutími jejich vlastních orgánů pro hospodářskou soutěž o takovém protiprávním jednání, v případě podobných rozhodnutí přijatých orgánem pro hospodářskou soutěž jiného členského státu odstavec 2 tohoto článku 9 stanoví pouze povinnost členských států zajistit, aby taková rozhodnutí mohla být předložena jejich vnitrostátním soudům jako důkaz *prima facie* o protiprávním jednání.
- 33 Tento výklad čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 v tom smyslu, že toto ustanovení se použije také v případě žalob, které jsou podány jak proti mateřské společnosti, tak proti její dceřiné společnosti, s níž prvně uvedená tvoří hospodářskou jednotku, a jsou založeny na účasti dceřiné společnosti na porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže, je v souladu s cíli předvídatelnosti pravidel pro určení příslušnosti a zásadou právní jistoty, které jsou uvedeny v bodech 15 a 16 odůvodnění tohoto nařízení.
- 34 Podle judikatury Soudního dvora platí, že zásada právní jistoty zejména vyžaduje, aby byla zvláštní pravidla pro určení příslušnosti vykládána způsobem, který běžně informovanému žalovanému umožní rozumně předpokládat, u kterého soudu, jiného než soudu státu, v němž má bydliště, může být žalován (rozsudek ze dne 13. července 2006, Reisch Montage, C-103/05, EU:C:2006:471, bod 25).
- 35 Tak je tomu v případě mateřské společnosti a její dceřiné společnosti, která má sídlo v jiném členském státě. S ohledem na úvahy uvedené v bodech 28 a 29 tohoto rozsudku totiž každá z těchto dvou společností může rozumně předpokládat, že v případě porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže, kterého se jedna z nich dopustí, může být žalována u soudů členského státu, v němž má sídlo druhá z nich, aby uspokojila právní nároky založené na tomto porušení.

- 36 V projednávaném případě se předkládající soud zejména zamýšlí nad tím, jaké důsledky má pro případné použití čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 skutečnost, že žalobkyně na podporu svých právních nároků vůči společnosti, která se účastnila porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže, a vůči společnosti, která vlastní celý nebo téměř celý kapitál první z nich, uplatňuje domněnku rozhodujícího vlivu a odpovědnosti mateřské společnosti a že druhá z těchto společností popírá, že by vykonávala rozhodující vliv na svou dceřinou společnost a tvořila s ní hospodářskou jednotku.
- 37 V této souvislosti je třeba na prvním místě připomenout, že podle ustálené judikatury platí, že ve zvláštním případě, kdy mateřská společnost přímo nebo nepřímo vlastní celý nebo téměř celý kapitál své dceřiné společnosti, která se dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, existuje vyvratitelná domněnka, tedy domněnka rozhodujícího vlivu a odpovědnosti mateřské společnosti, podle které uvedená mateřská společnost skutečně vykonává rozhodující vliv na chování své dceřiné společnosti (rozsudek ze dne 26. října 2017, *Global Steel Wire a další v. Komise*, C-457/16 P a C-459/16 P až C-461/16 P, EU:C:2017:819, bod 84 a citovaná judikatura).
- 38 Tato domněnka byla formulována v souvislosti s námitkami dotčených podniků proti rozhodnutí Komise, jimiž byla konstatována jejich účast na porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže a byly jim uloženy pokuty na základě čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003. Soudní dvůr v této souvislosti upřesnil, že aby bylo možné předpokládat, že mateřská společnost skutečně vykonává rozhodující vliv na obchodní politiku své dceřiné společnosti, postačuje, aby Komise prokázala, že celý nebo téměř celý kapitál této dceřiné společnosti je vlastněn její mateřskou společností. Komise následně může považovat mateřskou společnost za solidárně odpovědnou za zaplacení pokuty uložené její dceřiné společnosti, ledaže tato mateřská společnost, které přísluší vyvrátit tuto domněnku, předloží dostatečné důkazy o tom, že se tato dceřiná společnost chová na trhu samostatně (rozsudek ze dne 26. října 2017, *Global Steel Wire a další v. Komise*, C-457/16 P a C-459/16 P až C-461/16 P, EU:C:2017:819, bod 84 a citovaná judikatura).
- 39 Ačkoli byla domněnka rozhodujícího vlivu a odpovědnosti mateřské společnosti vytvořena v souvislosti s napadnutím rozhodnutí Komise přijatých na základě čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, může se uplatnit i v případě žaloby, kterou fyzická nebo právnická osoba, jež tvrdí, že jí vznikla škoda z důvodu účasti jedné společnosti na porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže, podala proti jiné společnosti, která vlastní celý nebo téměř celý kapitál prvně uvedené společnosti.
- 40 Soudní dvůr totiž rozhodl, že pojem „podnik“ ve smyslu pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže, který představuje autonomní pojem tohoto práva, nemůže mít rozdílný význam v kontextu pokut ukládaných Komisí na základě čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 a v kontextu žalob na náhradu škody za porušení unijních pravidel hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 6. října 2021, *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 38).
- 41 Na druhém místě je třeba uvést, že z judikatury Soudního dvora vyplývá, že soud, jemuž byla věc předložena, neposuzuje ve fázi ověřování mezinárodní příslušnosti přípustnost ani opodstatněnost návrhu, ale identifikuje pouze vazbu se státem, v němž má soud sídlo, která odůvodňuje jeho příslušnost na základě čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012.
- 42 Je však třeba uvést, že i když nařízení č. 1215/2012 výslovně nestanoví rozsah kontrolních povinností, které mají vnitrostátní soudy při ověřování jejich mezinárodní příslušnosti, neboť se jedná o aspekt vnitrostátního procesního práva, který toto nařízení nemá sjednotit, Soudní dvůr

nicméně rozhodl, že použití příslušných pravidel vnitrostátního procesního práva nesmí narušit užitečný účinek uvedeného nařízení. Přestože cíl právní jistoty vyžaduje, aby vnitrostátní soud, jemuž byla věc předložena, mohl snadno rozhodnout o vlastní příslušnosti, aniž by byl povinen rozhodnout ve věci samé, povinnost provést již v této fázi řízení podrobné dokazování, pokud jde o relevantní skutkové okolnosti týkající se příslušnosti i merita věci, by mohla předjímat posouzení opodstatněnosti merita věci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. ledna 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, body 61 až 63 a citovaná judikatura).

- 43 Dále Soudní dvůr také upřesnil, že cíl spočívající v řádném výkonu spravedlnosti i náležitý respekt pro autonomii soudce při výkonu jeho funkce vyžadují, aby soud, jemuž byla věc předložena, měl možnost posoudit svou mezinárodní příslušnost ve světle všech informací, které má k dispozici, včetně případných informací poskytnutých žalovaným (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. ledna 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, bod 64, a rozsudek ze dne 16. června 2016, Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, bod 45).
- 44 Pokud jde o existenci vztahu souvislosti, jsou tedy relevantní informace, jejichž cílem je prokázat, že předmětem žaloby je tatáž skutková, a případně právní situace. Uvedený soud tudíž může za účelem prokázání vztahu souvislosti považovat za prokázaná příslušná tvrzení žalobce, která jsou uvedena v jeho návrzích a týkají se podmínek delikttní nebo kvazidelikttní odpovědnosti (obdobně viz rozsudek ze dne 16. června 2016, Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, bod 44 a citovaná judikatura)
- 45 V takové situaci, jako je situace ve věci v původním řízení, se proto může soud, jemuž byla věc předložena, omezit na ověření, že není *a priori* vyloučeno, že mateřská společnost měla rozhodující vliv na dceřinou společnost, aby se mohl prohlásit za příslušný, pokud to umožňuje vnitrostátní právo.
- 46 Tak tomu bude v případě, že žalobkyně uplatňuje domněnku rozhodujícího vlivu a odpovědnosti mateřské společnosti. Ověření absence umělé povahy právního nároku směřujícího proti mateřské společnosti, jejíž sídlo odůvodňuje příslušnost soudu, jemuž byla věc předložena, však předpokládá, že se žalovaní mohou dovolávat průkazných indicií nasvědčujících tomu, že mateřská společnost přímo ani nepřímo nevlastnila celý nebo téměř celý kapitál své dceřiné společnosti, nebo tomu, že tato domněnka by měla být nicméně vyvrácena.
- 47 S ohledem na výše uvedené je třeba na položené otázky odpovědět, že čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby v případě žalob znějících na to, aby byla mateřské společnosti a její dceřiné společnosti uložena povinnost společně a nerozdílně nahradit škodu vzniklou v důsledku toho, že se dceřiná společnost dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, vycházel soud v místě sídla mateřské společnosti, k němuž byly tyto žaloby podány, při určení své mezinárodní příslušnosti z domněnky, že pokud mateřská společnost vlastní přímo nebo nepřímo celý nebo téměř celý kapitál dceřiné společnosti, která se dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, vykonává nad touto dceřinou společností rozhodující vliv, pokud žalovaní nejsou zbaveni možnosti uplatnit na svoji obranu průkazné indicie nasvědčující tomu, že tato mateřská společnost přímo ani nepřímo nevlastnila celý nebo téměř celý kapitál uvedené dceřiné společnosti, nebo tomu, že tato domněnka by měla být nicméně vyvrácena.

K nákladům řízení

- 48 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 8 bod 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech

musí být vykládán v tom smyslu, že

nebrání tomu, aby v případě žalob znějících na to, aby byla mateřské společnosti a její dceřiné společnosti uložena povinnost společně a nerozdílně nahradit škodu vzniklou v důsledku toho, že se dceřiná společnost dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, vycházel soud v místě sídla mateřské společnosti, k němuž byly tyto žaloby podány, při určení své mezinárodní příslušnosti z domněnky, že pokud mateřská společnost vlastní přímo nebo nepřímo celý nebo téměř celý kapitál dceřiné společnosti, která se dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, vykonává nad touto dceřinou společností rozhodující vliv, pokud žalovaní nejsou zbaveni možnosti uplatnit na svoji obranu průkazné indicie nasvědčující tomu, že tato mateřská společnost přímo ani nepřímo nevlastnila celý nebo téměř celý kapitál uvedené dceřiné společnosti, nebo tomu, že tato domněnka by měla být nicméně vyvrácena.

Podpisy